

Situació d'aprenentatge¹

Títol	Només sí és sí
Curs (nivell educatiu)	Primer de batxillerat
Matèria/Àmbit ²	Món Clàssic

¹ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assoleix les competències específiques. ([Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat. Article 7 \(Elements del currículum\), punt 1, apartat e](#))

² Agrupació de matèries que s'imparteixen de manera integrada.

DESCRIPCIÓ

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?³ Quin repte planteja?⁴

25 de novembre, Dia Internacional contra la Violència de Gènere

Catul fou un dels grans poetes llatins clàssics que va dedicar bona part dels seus poemes a tractar el seu amor cap a la seva estimada, Lèsbia. Ovidi també va tractar aquest tema, però amb una altra perspectiva. Això ens dona peu a parlar de les relacions interpersonals i el consentiment en aquestes relacions. L'amor és un tema universal i perenne, així que és ben fàcil apropar aquest tema a l'actualitat per veure i comparar si el tractament era o és similar a l'actualitat.

Es facilitarà a l'alumnat un altre poema contemporani i d'autoria desconeguda, però que és força conegut, almenys els primers versos. Tot i que, aparentment, els dos poemes empren unes paraules similars, el missatge, clarament, és força diferent.

També es pot visualitzar la pel·lícula documental *El sostre groc* d'Isabel Coixet, per ajudar a reflexionar i donar arguments sobre el repte que es planteja a continuació. Existia l'abús en les relacions interpersonals al món romà? I actualment? Quin paper creus que hi té el consentiment?

³ Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

⁴ Repte: tema d'interès plantejat per l'alumnat, observació d'un fenomen, polèmica o controvèrsia entorn d'un fet, informació que crida l'atenció a la ciutadania, problemàtica que afecta la societat o l'entorn de l'alumnat, pregunta sobre un element de la realitat, recerca a partir d'un element investigable, necessitat plantejada per un agent extern, dilema que cal comprendre, manifestació artística, etc.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	<u>Matèria</u>
Competència 1 Distingir ètims, formants i expressions grecolatines presents en el lèxic d'ús quotidià, científic i acadèmic, identificant els canvis semàntics que hagin tingut lloc i establint una comparació amb la llengua d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per deduir el significat etimològic del lèxic conegut i els significats de lèxic nou o especialitzat.	Món Clàssic
Competència 2 Analitzar i percebre les característiques de la civilització grega i llatina en l'àmbit personal, de perspectiva de gènere, mitològic i sociopolític, adquirint coneixements sobre el món grecolatí i comparant críticament el present i el passat, per valorar les aportacions del món clàssic al nostre entorn com a base d'una ciutadania democràtica i compromesa.	Món Clàssic

TRACTAMENT DELS TRES COMPONENTS TRANSVERSALS⁵ DE LES COMPETÈNCIES CLAU DEL BATXILLERAT

- Resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges: la mateixa resolució del repte que aquesta situació d'aprenentatge planteja.
- Gestió i comunicació de la informació: a partir de la cerca d'informació sobre els autors Catul i Ovidi, l'alumnat ha de poder contextualitzar tant les seves figures com les seves obres.
- Judici i pensament crític: després de llegir els diferents documents antics i moderns han de posicionar-se i saber donar arguments sobre la importància del consentiment en les relacions interpersonals.

⁵ Components transversals de les competències clau: la resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges, la gestió i comunicació de la informació i el pensament crític.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Objectius d'aprenentatge⁶ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT	Criteris d'avaluació⁷ Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT ⁸
1. Distingir ètims, formants i expressions grecolatines presents en el lèxic d'ús quotidià.	1. Identificar en el nom Lèsbia la seva etimologia per entendre els significats dels seus derivats.
2. Analitzar i percebre les característiques de la civilització llatina en l'àmbit personal i de perspectiva de gènere.	2. Desenvolupar una opinió sobre el fet del consentiment en les relacions interpersonals tant en l'antiguitat com en l'actualitat a partir de les diferents fonts antigues i modernes proporcionades a l'alumnat.

⁶ Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

⁷ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

⁸ El context ha d'incloure les condicions en què s'hauran d'evidenciar els aprenentatges.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	<u>Matèria</u>
1	Estudi de l'etimologia grecollatina i el seu impacte en les llengües de l'alumnat.	Món Clàssic Llengua i Cultura Gregues Llengua i Cultura Llatines
2	La igualtat de gènere basada en l'estudi i l'anàlisi de les fonts literàries dels estereotips de la dona a l'antiguitat.	Món Clàssic

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar?, quins tipus d'agrupament realitzarem?, quins són els principals materials que necessitarem?, etc.

Es treballarà per parelles o per grups de tres. En primer lloc, l'alumnat haurà de fer una cerca per donar context a les figures de Catul i Ovidi i la seva obra en general. A continuació es proporcionarà a l'alumnat el poema V de Catul, un fragment de l'*Art amatòria* d'Ovidi i un altre poema contemporani d'autoria desconeguda però que és força conegut, almenys els primers versos. Després de comparar aquests tres poemes es visualitzarà la pel·lícula documental *El sostre groc* d'Isabel Coixet per fer reflexionar l'alumnat sobre el tema del consentiment.

Treballades totes les fonts, es facilitarà a l'alumnat una sèrie de preguntes per ajudar a elaborar un text argumentatiu en què es posicionin sobre la importància del consentiment en les relacions interpersonals.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	<ul style="list-style-type: none">- Presentació de la situació d'aprenentatge.- Què en sabem de Catul i Ovidi?	30 minuts
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	<ul style="list-style-type: none">- Fer una fitxa que posi en context els autors clàssics proposats, segons el model següent: <i>Elabora una infografia digital amb les dades més rellevants de cada un dels autors llatins Catul i Ovidi. Pots utilitzar una eina digital com Genially o Canva.</i> <i>NB: no t'hi hauria de faltar el nom complet de l'autor, dades biogràfiques bàsiques (data de naixement i mort, on va néixer, on va viure...), títol original de les obres que va escriure i un breu resum d'aquestes obres, etc.</i>	1 hora
Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i>	<ul style="list-style-type: none">- A partir del nom Lèsbia, elaborar una infografia amb derivats etimològics i els seus significats actuals.	1 hora
Activitats d'aplicació <i>Aplicuem el que hem après</i>	<ul style="list-style-type: none">- Redactar un text argumentatiu que abordi els temes de l'abús sexual i el consentiment en les relacions interpersonals prenent com a punt de partida les diferents fonts proporcionades a l'alumnat al llarg de la situació d'aprenentatge: Només sí és sí	2,5 hores

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS⁹

- Es facilita la col·laboració entre l'alumnat plantejant les activitats de forma col·laborativa.
- S'anticipen els sabers que s'han d'aprendre i en permet la reflexió per facilitar el desenvolupament posterior de les activitats.
- Es clarifiquen les tasques que cal dur a terme en cada activitat.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS¹⁰ O INTENSIVS¹¹

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

⁹ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tots els alumnes. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar als i les alumnes estratègies per minimitzar les barreres de l'entorn i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

¹⁰ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

¹¹ Les mesures i els suports intensius són específics per als i les alumnes amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de forma extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.